

A francia köztársaságielnök-választás jelöltjei, programjaik és támogatóik

2017. április 05.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

I. Vezetői összefoglaló

Nagyságrendileg ötven nappal a francia köztársaságielnök-választás előtt két olyan jelölt vezeti a közvélemény-kutatásokat, akik nem tartoznak a hagyományos politikai pártok egyikéhez sem, amire az V. Köztársaság megalakulása óta nem volt példa. A legpopulárisabb elnökjelöltnek a szélsőjobbaldali Nemzeti Front elnöke, Marine Le Pen számít, akire a választók 27%-a szavazna, őt pedig Emmanuel Macron, az *En Marche!* (Mozgásban!) elnevezésű, balközép politikai párt jelöltje követi, akire a választók 25%-a adná a szavazatát.

Az elmúlt hónapok eseményei alapján a francia elnökválasztási kampányra komoly hatása van az egyes jelöltek érintő korrupciós botrányoknak, illetve emellett egyre inkább előtérbe kerülnek a biztonságpolitikai és nemzetpolitikai kérdések is, amelyek egyelőre háttérbe szorítják a gazdasági témájú ígéreteket. Ugyan Franciaországban tradicionálisan nem jellemző, hogy közigazdászok nyíltan támogatnának politikusokat – ezzel ugyanis veszítenek hitelességükből az állampolgárok szemében – az ország előtt sokasodó gazdasági kihívások miatt a pártok számára egyre fontosabb, hogy gazdasági szakértők támogatását is fel tudják mutatni a politikai viták során.

A szélsőjobbaldali **Marine Le Pen** programjában legfőbb célként a *nemzeti szuverenitás* visszaállítását nevezte meg, legyen szó akár monetáris, törvényalkotási, területi vagy gazdasági szuverenitásról, s ebből következik, hogy a politikus megkérdőjelezi Franciaország uniós tagságát és a közös fizetőeszköz létjogosultságát is. Marine Le Pen mellett áll többek között a közigazdász *Michel Santi*, az euro-ellenes *Philippe Murer*, illetve *M. Gérard Lafay*, aki erőteljesen támogatja Franciaország eurozónából való kilépését.

A Republikánus Párt jelöltje, **François Fillon** jelentős *gazdasági reformot* valósítana meg a vállalatalapítások számának növelésével, a foglalkoztatás és a versenyképesség fellendítésével, valamint a költségvetési hiány csökkentésével. Meglátása szerint új alapokra kell helyezni az Európai Uniót, amelyet a *nemzeti szuverenitás hangsúlyosabbá tételével* képzel el. A politikus programjának megvalósítására ugyanakkor kevés esély mutatkozik, tekintettel a személyét érintő, nemrég kirobbant korrupciós botrányra. Fillon támogatói között inkább politikusok találhatók, de például a liberális *Philippe Chalmin* vagy *Olivier Babeau* a nyíltan François Fillon mögött álló közigazdászok közé tartozik.

Az En Marche! elnevezésű mozgalom vezetője, **Emmanuel Macron** programjában kulcsfontosságú a *gazdasági növekedés fellendítése*, így a jelölt többek között egy 50 milliárd eurós Beruházási Tervet irányoz elő. Emellett társasági adócsökkentéssel könnyítene a vállalatok terhein, járulékcsoökkentéssel növelné az alkalmazottak vásárlóerejét és további 2 millió fiatal és hosszú ideje állással nem rendelkező álláskereső átképzését is tervezi. Az elnökjelölt az EU kapcsán *közös uniós Gazdasági és Pénzügyminisztérium* létrehozását támogatná, illetve az Európai Parlament által elfogadott *közös költségvetésben* is gondolkodik. Macront számos közigazdász támogatja; egyik legfőbb közigazdász pártfogója *Jean Pisani-Ferry*, aki az En Marche! mozgalom gazdaságpolitikai programjának kidolgozásában is kiemelkedő szerepet vállalt. Szintén Macront támogatja többek között *Philippe Aghion* és *Jacques Attali*.

Benoît Hamon programjának középpontjában a mindenre kiterjesztendő *alapjövedelem* ígérete áll, amely 2018-tól kerülne bevezetésre. A köztársaságielnök-jelölt tervei között szerepel emellett az *uniós államadósságok összevonása*, az Európai Központi Bank pozíciójának erősítése, valamint az

Európai Unió adóharmonizációjának megvalósítása is. Hamon mögött áll többek között a jövedelmi és vagyoni egyenlőtlenségeket kutató *Thomas Piketty*, illetve felesége, a szintén közgazdász *Julia Cagé*.

A szélsőbaloldali jelölt, **Jean-Luc Mélenchon** teljesen *új alkotmányt* szeretne elfogadtatni, ezzel létrehozván az úgynevezett VI. Köztársaságot. A köztársaságielnök-jelölt *újrátárgyalná az eddigi uniós szerződéseket*, emellett eltörölné az Európai Unió által alkalmazott költségvetési felülvizsgálatot. Az eurót is megreformálná és a jelenlegi közös valuta helyett egy új, közösségi valutát vezetne be. Mélenchon nyílt támogatója a heterodoxnak is tartott, liberalizmust határozottan ellenző *Jacques Généreux* francia közgazdász, illetve *Benjamin Coriat*, az alternatív közgazdászokat tömörítő, Les Économistes Atterrés csoport társelnöke.

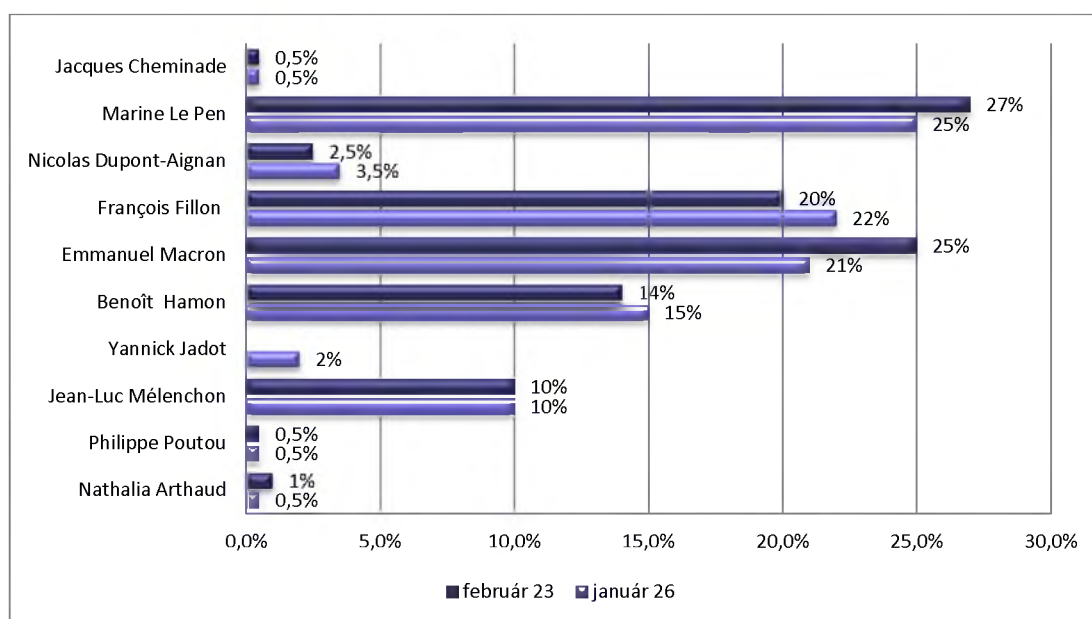
II. A francia köztársaságielnök-választási kampány februári eseményei

Alig két hónappal a francia elnökválasztás első fordulója előtt olyan jelöltek vezetik a közvélemény-kutatásokat, akik nem tartoznak a hagyományosnak mondható politikai pártokhoz, s erre Franciaországban az V. Köztársaság megalakulása óta nem volt példa. A legtámogatottabb elnökjelöltnek a szélsőjobboldali Nemzeti Front elnöke, **Marine Le Pen** számít, akire a február 23-24-én készített felmérés szerint a választók 27%-a szavazna, ami 2 százalékpontos növekedést jelent a január végén, a Kantar Sofres közvélemény-kutató által készített felméréshez képest. Őt követi **Emmanuel Macron**, az *En Marche!* (Mozgásban!), balközép politikai párt jelöltje, akire a választók 25%-a adná a szavazatát. Emmanuel Macron egyébként majd' 4 százalékponttal tudta növelni a választói bázisát a januári felméréshez képest.¹

Le Pen és Macront 20%-kal követi **François Fillon**, a jobboldali Köztársaságiak jelöltje, akire azonban 2 százalékponttal kevesebben adnák a voksukat február végén az azt megelőző, január végi felméréshez képest. A jobboldali jelöltet **Benoît Hamon**, a Szocialista Párt elnökjelöltje követi 14%-kal, aki az előző felméréshez képest 1 százalékpontot veszített a népszerűségéből. Utána a szélsőbaloldali jelölt, **Jean-Luc Mélenchon** következik, akire a választók 10%-a voksolna. (1. ábra)

¹ <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/02/26/35003-20170226ARTFIG00137-sondage-le-pen-et-macron-en-tete-au-premier-tour-de-la-presidentielle-fillon-elimine.php>

1. ábra A szavazatok megoszlása a választások első fordulójában,
ha az adott időpontban lennének a választások

Forrás: Le Figaro

A fenti ábrából jól látható, hogy az **elmúlt hónapok eseményeiből leginkább Emmanuel Macron tudott profitálni**, annak ellenére, hogy február folyamán több olyan, ellentmondásos kijelentést is tett, ami mind a jobboldali, mind a baloldali szavazókat elbizonytalanította. Macron egyrészt emberiség elleni bűntettnek minősítette a gyarmatosítást, ami így - a nemzetközi jog szerint - Franciaországot a náci Németországhoz tette hasonlatossá.² Mindez jelentős felháborodást szült a jobboldali választók körében. A baloldalon viszont azon kijelentése okozott megbotránkozást, miszerint a homoszexuálisok házassága ellen tiltakozók egy részét a szocialista kormány François Hollande elnöki ciklusa alatt megalázta.³ Mindezek, ha kis mértékben is (1,5%-kal a BFMTV elemzése szerint), de csökkentették az elnökjelölt népszerűségét február közepén.

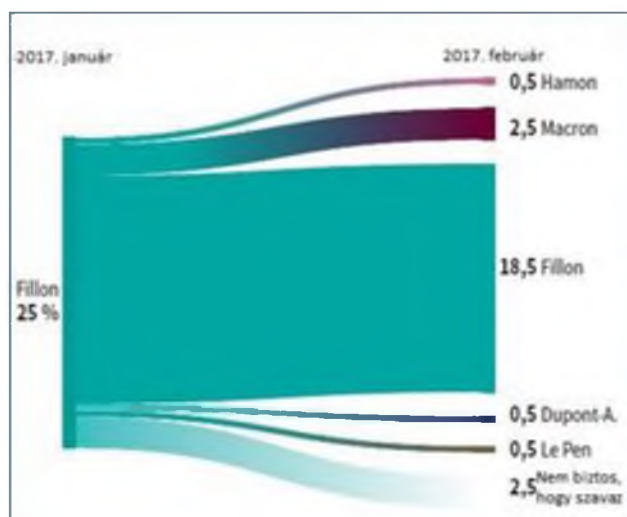
Macron kijelentéseinek negatív hatását azonban ellensúlyozni tudta a **François Fillon körül kirobbant korrupciós botrány**. A Le Monde szerint a Fillont támogatók nagyságrendileg 2,5%-a pártolt át Emmanuel Macronhoz (2. ábra). Az En Marche! vezetőjének népszerűsége február végén tovább nőtt, miután a jobbközép párt, a MoDem elnöke, François Bayrou szövetségre lépett vele. Emmanuel Macron ugyanakkor csak március 2-án mutatta be politikai programját, ami még módosíthat a támogatottságán.⁴

² <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/02/22/35003-20170222ARTFIG00251-renoncant-a-se-presenter-bayrou-propose-une-alliance-a-macron.php>

³ <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/02/17/35003-20170217ARTFIG00165-macron-estime-que-les-opposants-au-mariage-pour-tous-ont-ete-humilies.php>

⁴ <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/02/22/35003-20170222ARTFIG00251-renoncant-a-se-presenter-bayrou-propose-une-alliance-a-macron.php>

2. ábra François Fillon választóinak átpártolása a többi jelölthöz a korrupciós botrány után

Forrás: Le Monde

François Fillon február folyamán főként a felesége fiktív foglalkoztatása körül kialakult korrupciós botrány kezelésére fordította energiáit, s többen úgy vélik, hogy így nem tud kellő időt fordítani a valódi kampányára. Ennek ellenére François Fillon kitart jelöltsége mellett, amit a párt március 5-én tartott párizsi nagygyűlésén is megerősített.

François Fillon döntése ugyanakkor nemcsak a párt köztársaságielnök-jelölti esélyeit sodorhatja veszélybe, hanem a belső egyensúlyt is, hiszen egyre több párttársa (például Valérie Pécresse, Xavier Bertrand, Christian Estrosi) vonja meg tőle támogatását amiatt, hogy jelöltsége az egész jobboldal hitelességét veszélyeztetheti.⁵

A baloldalon Jean-Luc Mélenchon nem lépett vissza az elnökjelöltségtől annak ellenére, hogy mind a szélsőbaloldali, mind a szocialista jelölt február folyamán többször is felvetette ennek a lehetőségét. Végül azonban Jean-Luc Mélenchon már „túl későnek” ítélte meg a visszalépést, így indulni szándékozik a választásokon. Ezzel szemben a Szocialista Párt jelöltjének sikerült egyezsége jutnia a Zöld Párt vezetőjével, Yannick Jadot-val, aki visszalépett az elnökválasztásoktól, s biztosította Benoît Hamont a támogatásáról. Igaz, a Zöld Párt elnökjelöltjének a támogatottsága csupán 2%-os volt, így jelentős mértékben nem befolyásolta Benoît Hamon elnökválasztási esélyeit.⁶

A korrupciós ügyek nemcsak François Fillont, hanem a Nemzeti Frontot sem kerülték el. Február végén több visszaélésre is fény derült a párt körül, ami hosszabb távon akár még Marine Le Pen népszerűségét is veszélyeztetheti.⁷ Igaz, a Le Figaro felmérése szerint a **Nemzeti Front szavazói körében a legnagyobb a szavazói hajlandóság**, így a szélsőjobboldali pártra szavazók 78%-a biztosan leadja a szavazatát. Őt követik a Köztársaságiak jelöltjének, François Fillonnak a támogatói, 58%-os részvételi hajlandósággal. Emmanuel Macron választói bázisa azonban már kevésbé eltökélt, ugyanis az En Marche! politikai párt támogatóinak csak 54%-a mondta biztosra, hogy részt vesz a szavazáson. A Le Monde felmérése szerint azonban még alacsonyabb is lehet ez az arány, és az egykori gazdasági miniszter támogatóinak csupán a 33%-a járulna az urnákhoz,

⁵ <https://www.lesechos.fr/elections/francois-fillon/0211851374306-fillon-sacroche-la-droite-cherche-une-sortie-de-crise-2069772.php>

⁶ <https://www.lesechos.fr/elections/jean-luc-melenchon/0211833624600-presidentielle-melenchon-ira-seul-2068121.php>

⁷ http://abonnes.lemonde.fr/police-justice/article/2017/02/27/le-pen-cerne-par-les-affaires-judiciaires-accuse-le-systeme_5086049_1653578.html

szemben Marine Le Pen és François Fillon választóival, akiknek 74, illetve 61%-a venne részt biztosan a választáson.⁸

Az elmúlt hónapok történései alapján a francia elnökválasztási kampányban két meghatározó rendező erő körvonalazódik. Az egyik az egyes jelöltekért korrupciós botrányok, illetve azok következményei, a másik pedig az egyre inkább előtérbe kerülő biztonságpolitikai és társadalom-, illetve nemzetpolitikai kérdések, melyek egyelőre háttérbe szorítják a gazdasági vonatkozású ígéretek is.

II.1. Közgazdászok a köztársaságielnök-jelöltek támogatói között

Franciaországban az elmúlt évek tapasztalatai alapján alapvetően nem jellemző a közgazdászokra, hogy nyíltan kiállnak az egyes pártok jelöltjei mellett, inkább igyekeznek megőrizni pártatlanságukat annak érdekében, hogy befolyástól mentesen értékelhessék a köztársaságielnök-jelöltek programjait. Az utóbbi években ugyanakkor a francia állampolgárok egyre jobban elvesztették bizalmukat a politikában, és egyre inkább teret nyert körülükben az a meggyőződés, hogy Franciaország gazdasági ereje csökken; emiatt a politikai pártok számára egyre fontosabb, hogy gazdasági szakértők támogatását is megszerezzék. A francia állampolgárok szemében azonban, amennyiben egy szakember elköteleződik egy párt mellett, veszít a hitelességéből, éppen ezért kevesen döntenek úgy, hogy nyíltan támogatnak egy jelöltet vagy politikai pártot.⁹ Ezzel együtt is vannak olyan közgazdászok, akik felvállalják, hogy mely politikai párttal szimpatizálnak, sőt, akár csatlakoznak is az egyes pártokhoz.

Az egyes jelöltek gazdaságpolitikai programja, illetve a köztársaságielnök-jelöltek támogatói az alábbiakban kerül bemutatásra.

III. Marine Le Pen programja

III.1. Az Európai Unióval kapcsolatos javaslatok

Marine Le Pen programjában legfőbb célként a **nemzeti szuverenitás visszaállítását** nevezte meg, legyen szó monetáris, törvényhozási, területi vagy gazdasági szuverenitásról, s ebből következik, hogy megkérdőjelezi Franciaország uniós tagságát. A szélsőjobboldal jelöltje az ország szuverenitásának visszaállítása érdekében tárgyalásokat kezdeményezne a jelenleg hatályban lévő uniós szerződések módosításáról, majd **népszavazás útján döntene Franciaország EU-tagságáról**. Az unióval folytatott tárgyalások során a fő cél az lenne, hogy olyan közös európai programban állapodjanak meg a felek, amely tiszteletben tartja Franciaország függetlenségét, nemzeti szuverenitását.¹⁰

A program fő eleme a **nemzeti valutához való visszatérés**, azonban mindez nem biztos, hogy az euro teljes feladását jelentené, hiszen a jelenlegi közvélemény-kutatások szerint a lakosság 68%-a támogatja a közös fizetőeszközt. Így, Le Pen hivatalos programjában ugyan még a francia frankhoz való visszatérés, azaz a nemzeti szuverenitás pénzügyek terén történő visszaállítása szerepel, viszont a sajtóban már egy **közösségi valuta** létrehozását irányozta elő, ami leginkább az 1979 és

---

⁸ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/02/16/presidentielle-francois-fillon-sanctionne-l-incertitude-profite-a-marine-le-pen_5080564_4854003.html

⁹ <http://bfmbusiness.bfmtv.com/france/presidentielle-qui-soutient-qui-chez-les-economistes-1122440.html>

¹⁰ <https://www.marine2017.fr/programme/>

1999 között létező ECU-nak felelne meg. Az elemzők szerint azonban a Nemzeti Front által követelt nemzeti szuverenitás jelentős mértékben sérülne, ha az ECU-hoz hasonló valutarendszerhez térne vissza a Nemzeti Front, hiszen a monetáris politika terén hozott döntések során figyelembe kellene venni a német márkával - vagy jelen esetben az euróval - szembeni paritást is. Mindez pedig jelentős mértékben szűkítené a szuverén francia monetáris politika mozgásterét.¹¹

A francia frankhoz való végleges visszatérés a Nemzeti Front szerint lehetőséget jelentene arra, hogy a **francia jegybank közvetlenül finanszírozza az államot**. A párt szerint az új frank nagyarányú - elemzők szerint nagyságrendileg 30%-os leértékelődése -, a kamatlábak elszabadulása és a nemzetközi hitelezői bizalom elvesztése következtében megnövekvő francia államadósságot ugyanis csak ilyen módon lehetne kezelni. Ugyanakkor a korlátlan pénznyomtatáshoz történő visszatérés és az államadósság közvetlen jegybanki finanszírozással történő kezelése nagymértékű inflációs kockázatot rejt magában.

Marine Le Pen Európai Unióval kapcsolatos elképzelései között szerepel a **schengeni övezetből való kilépés**, s így a nemzeti határvédelem visszaállítása is. A nemzetközi kapcsolatok terén pedig felmondaná a TAFTA¹² és a CETA¹³ nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodásokat is.

III.2. Franciaországot érintő reformok

Le Pen a gazdaságpolitika terén előtérbe helyezné a hazai vállalatok védelmét, amit úgynevezett „**intelligens**” protekcionizmus keretein belül valósítana meg. A nemzeti valuta visszaállításával és annak leértékelésével kedvezőbb helyzetbe hozná a francia exportot, az import termékekre pedig további 3%-os import vámot helyezett kilátásba amellelt, hogy minden import terméknek meg kellene felelnie a francia előírásoknak. Növelné a hazai vállalatok felé irányuló állami megrendeléseket, továbbá a stratégiaileg fontos iparágakat állami tulajdonba helyezné, hogy megvédje őket a külföldi befektetőktől. Prioritásként kezeli a hazai munkaadók **innovációs** képességének javítását, s így megválasztása esetén a kutatás-fejlesztési kiadásokat 30%-kal növelné, illetve kötelezné a francia nagyvállalatokat egy úgynevezett Innovációs Alap létrehozására azzal a céllal, hogy elősegítsék a kis- és középvállalkozások fejlődését. A hazai munkavállalók védelme érdekében a vállalatok által alkalmazott külföldi munkavállalókra speciális foglalkoztatási adót vetne ki.

A fiskális politika terén nagyarányú **adócsökkentést** irányoz elő. Csökkentené a jövedelemadót, a lakhatási adót, a közjegyzői díjakat, továbbá a társasági adót is mérsékelné, a jelenlegi 33%-ról 24%-ra. A hadikiadásokat a GDP 1,8%-áról egészen 3%-ig emelné, továbbá növelné a rendőrség létszámát is. Havonta nagyságrendileg 80 euróval emelné a munkások és a kisnyugdíjasok jövedelmét. Végül pedig felülvizsgálná és emelné a szociális kiadások nagyságát. A jelöltnek mindezen intézkedésekkel a fő célja az, hogy elősegítse a vásárlóerő növekedését. Az elemzések szerint a Nemzeti Front intézkedései 85 milliárd euro többlet kiadást jelentenének a költségvetés számára, ami az autópálya hálózatot működtető vállalatok államosításával a 100 milliárd euro többlet kiadást is elérné.

---

¹¹ <https://www.lesechos.fr/economie-france/budget-fiscalite/0211817695730-un-scenario-truffe-de-contradictions-2066827.php>

¹² USA-EU Transatlantici Kereskedelmi Megállapodás (Trans Atlantic Free Trade Agreement)

¹³ Kanada-EU szabadkereskedelmi és partnerségi megállapodás (Comprehensive Economic and Trade Agreement)

Marine Le Pen programjában nem részletezi az **államadóssággal** kapcsolatos terveit, ellenben a **költségvetési hiányt** 2019-re a GDP 3%-áig csökkentené, és az ötéves elnöki ciklusának a végére az 1,3%-ot szeretné elérni. Mindezt főként arra a hipotézisre építi, miszerint a francia gazdaság 2018-ban 2%-kal, 2021-ig pedig éves szinten 2,5%-kal fog bővülni. Minden további költségvetési kiadást az importvámából befolyó adóból (15 milliárd euro), a külföldi munkavállalók megadóztatásából (2 milliárd euro), illetve a társadalombiztosítási rendszer reformjából, az adócsalás visszaszorításából, az Európai Unió számára befizetett hozzájárulások megszüntetéséből, a bevándorlás okozta költségek mérsékléséből, valamint az intézményi reformok által nyert megtakarításokból finanszírozna a Nemzeti Front. A párt szerint e lépéseknek köszönhetően nagyságrendileg 60 milliárd eurót tudna megtakarítani az ország az ötéves elnöki periódus alatt.^{14,15,16}

III.3. Marine Le Pen köztársaságielnök-jelölt legfőbb támogatói

III.3.1. Közgazdászok

Michel Santi francia-svájci közgazdász és pénzügyi szakember a szélsőjobboldali jelöltet, Marine Le Pen-t támogatja. Santi Bejrútban született, a Közel-Keleten nőtt fel, tanulmányait orvostanhallgatóként kezdte, de hamar elfordult az egészségügytől. Később egy genfi banknál folytatta karrierjét, itt ismerkedett meg a pénzügyek világával. Nyersanyag-, illetve devizakereskedelemmel is foglalkozott, majd egy svájci pénzügyi intézménynél volt tőzsdepiaci szakértő. Genfben 1993 és 2005 között két vagyonekezelő intézményt alapított, ezen időszak alatt pénzügyi szakemberként számos befektetési alap létrehozásában és vezetésében is részt vett. 2006-tól független pénzügyi tanácsadóként és elemzőként több jegybanknak (főként Libanon, Paraguay és Indonézia jegybankjainak¹⁷) és nemzetközi szervezeteknek is dolgozott. Több éven át a Genfi Egyetem pénzügytan professzora volt. Tagja volt a World Economic Forum-nak és tanácsadóként dolgozott az IFRI intézetben (Institut Français des Relations Internationales). Az alternatív közgazdászokat tömörítő, *Les Économistes Atterrés* csoport, valamint a nonprofit szektorban működő *Finance Watch* jelenleg is aktív tagja. Számos könyvet írt, többek között a pénzügyi válságról is, „*A liberalizmus nagyszerűsége és nyomorúsága*” (*Splendeurs et misères du libéralisme*) címen. Művében a szakember kifejti, hogy a pénzügyi válság egyetlen megoldása az eladósodás, hiszen a költségvetési hiány csökkentését célzó intézkedésekkel, a válság nem kezelhető.¹⁸ Santi több éve publikál a francia, a svájci és a libanoni sajtóban is. 2015 júniusától műkereskedelemmel foglalkozik.^{19,20}

M. Gérard Lafay francia közgazdász, egykori egyetemi tanár is Marine Le Pen mellett áll. Lafay a Science-Po-n diplomázott, ahol közgazdaságtanból doktorált. A Paris II Panthéon-Assas Egyetem

---

¹⁴ https://www.challenges.fr/election-presidentielle-2017/front-national-la-facture-delirante-du-programme-economique-de-marine-le-pen_453582

¹⁵ <https://www.lesechos.fr/elections/marine-le-pen/0211817888054-retraite-pouvoir-dachat-le-pen-veut-fortement-accroitre-les-dependes-2066837.php>

¹⁶ <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/01/29/35003-20170129ARTFIG00189-guillaume-tabard-fillon-hamon-macron-des-surprises-encore-a-venir.php>

¹⁷ http://abonnes.lemonde.fr/economie/article/2013/01/14/pour-sortir-de-la-crise-il-faut-plus-d-etat_1816645_3234.html

¹⁸ https://www.challenges.fr/economie/michel-santi-la-solution-a-la-crise-c-est-l-endettement_6733

¹⁹ http://www.michelsanti.fr/?page_id=4150

²⁰ <http://www.editions-harmattan.fr/index.asp?navig=auteurs&obj=artiste&no=23416>

professzora volt, emellett az IRGEI geopolitikai kutató-intézetben is tevékenykedett. Lafay a görög válság óta erőteljesen támogatja az eurozónából való kilépést.²¹

Philippe Murer, francia közgazdász szintén Marine Le Pen táborát erősíti. Murer az Ensimag felsőoktatási intézményben (École nationale supérieure d'informatique et de mathématiques appliquées de Grenoble) szerzett alkalmazott matematikai és pénzügyi diplomát. Jelenleg Le Pen kabinetjének közgazdászaként dolgozik, valamint rendszeresen publikál, többek között a La Tribune napilapban is. Mindemellett Murer a Paris 1 Sorbonne Egyetemen hitelderivatívákkal kapcsolatos szakmai tantárgyat oktat.²² Murer szakterülete az ökonometria és a pénzügy, emellett elkötelezett híve az energetika-hatékonyság érdekében tett lépéseknek. Jacques Sapir és Cédric Durand közreműködésével 2013-ban publikálta az *“Euroövezet felbomlásának forgatókönyvei”* (*Les scénarii de dissolution de l'euro*) című könyvet.^{23,24} A szakember ismert az euróval szembeni ellenséges nézeteiről.

Bruno Le Maire közgazdász a Harvardon szerzett diplomát, később matematikából és közgazdaságtanból doktorált. Korábban az HEC-n (Ecole des hautes études commerciales) tanított, illetve az IBM egyik kutatás-fejlesztési felelőse volt, emellett az Európa Tanács szakértőjeként is dolgozott. Le Maire az Idées Nation think tank főtíkára, illetve jelenleg Marine Le Pen költségvetési és gazdasági tanácsadója.²⁵

III.3.2. Politikusok

Marine Le Pen mögött áll **Bernard Monot**, francia közgazdász és politikus is. Monot az École Supérieur de Commerce-en tanult, illetve részt vett az HEC (Ecole des hautes études commerciales) Executive Manager képzésén is. Monot 1989 óta a Nemzeti Front tagja, 2007 óta a párt egyik legfőbb stratégiai tanácsadója és közgazdásza. 2014-től európai parlamenti képviselő a Nemzeti Front színeiben. Tagja az Európai Parlament ECON (Commission des affaires économiques et monétaires) és TAXE (Special Committee on Tax Rulings) Bizottságának. Bernard Monot korábban a versenyszférában is dolgozott, többek között az Allianz biztosítónál és a HSBC banknál is, mint pénzügyi piaci és kockázati elemző, valamint a Caisse des dépôts et consignations (a francia állam tulajdonában levő Letéti Hivatal) vezetőségének a tagja is volt. Monot állítása szerint a Nemzeti Front gazdasági programja mögött 12 közgazdász áll, akik közül ketten a Banque de France jegybankárai, illetve három személy az Európai Központi Bank munkatársa. (E személyeket illetően további információ nem található a sajtóban.)²⁶

Jean-Richard Sulzer francia közgazdász és politikus. 1969-ben az HEC (Ecole des hautes études commerciales) menedzsment szakirányán szerzett diplomát, majd 1978-ban doktorált. A Paris 13 Egyetem menedzsmentkutató-központjának alapítója és korábbi vezetője. 2013-ig a Paris-Dauphine Egyetemen menedzsmentet oktatott. Akadémiai jelenléte mellett a Conseil des Impôts (a francia számvevőszék kötelező járulékokkal foglalkozó tanácsának elődje), illetve a

---

²¹ <https://www.u-paris2.fr/fr/universite/enseignants-chercheurs/m-gerard-lafay>

²² <http://www.univ-paris1.fr/diplomes/m2-ingenierie-du-risque-finance-et-assurances-irfa/programme/engineering-in-financial-mathematics/credit-derivatives>

²³ http://abonnes.lemonde.fr/economie/article/2017/04/09/presidentielle-les-economistes-craignent-de-ne-pas-se-faire-entendre_5108552_3234.html

²⁴ <http://www.babelio.com/auteur/Philippe-Murer/313810>

²⁵ <http://www.agoravox.tv/actualites/economie/article/l-economiste-bruno-lemaire-defend-34773>

²⁶ <http://bernardmonot.com/#portrait>

Conseil économique, social et environnemental (Gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi tanács) tagja is volt. Emellett a France Soir francia lap rovatvezetőjeként is dolgozott. 2010 és 2015 között Nord-Pas-de-Calais régió, majd 2015 óta a Nord-Pas-de-Calais-Picardi régió tanácsosa, emellett Beaumont település alpolgármestere is.²⁷ Bernard Monot-val egyetemben Marine Le Pen egyik legfőbb gazdasági tanácsadója és közgazdásza.²⁸

IV. François Fillon programja

IV.1. Az Európai Unióval kapcsolatos javaslatok

François Fillon **kiáll az Európai Unió mellett**, de úgy gondolja, hogy annak változásokra van szüksége; az elengedhetetlen átalakulásban Franciaországot a változtatások motorjaként, szuverén és modern országgént vizionálja Európa élén. Fillon úgy gondolja, hogy új alapokra kell helyezni az uniót, amelyet a **nemzeti szuverenitás hangsúlyosabbá tételével** képzel el. A politikai programjában az Európai Unió megreformálásával kapcsolatosan több stratégiai irány körvonalazódik. Egyrészt Fillon szorgalmazza, hogy az **eurozóna közös politikai irányítás** alá kerüljön (az irányító testületben a tagállamok államfői vennének részt és a testület az egyikőjük vezetésével működjön); emellett az eurozónában egy, az Európai Bizottságtól független Főtitkárságot is létrehozna, amelynek feladata a zóna gazdasági felügyelete lenne, illetve a tagállamok adósságait kezelő, közös Államkincstárt is felállítana a költségvetési konvergencia megvalósulását követően. François Fillon tervei között szerepel, hogy az EU gazdasági és pénzügyi szuverenitása érdekében tíz éven belül az euro az amerikai dollárral egyenértékű világ- és tartalék valutává váljon.

Az uniós intézmények feladatainak újragondolását is a programjára tűzte a köztársaságielnök-jelölt; alapvetően hatékonyabb, a nemzeti szuverenitást tiszteletben tartó európai intézményeket képzel el. Az Európai Bizottság szerepét jelentősen újragondolná, elvonná tőle azon területeket, amelyeken nem képvisel hozzáadott értéket; ugyanakkor új feladatként a Bizottság megkapná az **uniós adóharmonizáció** kialakítását.

A Republikánusok köztársaságielnök-jelöltje az EU **kereskedelmi pozíciójának** fenntartása érdekében nem támogatja a TAFTA szabadkereskedelmi megállapodást, emellett pedig a Kínából és az Egyesült Államokból származó importtermékek esetében reciprocitást követelne a környezetvédelmi és társadalmi előírások betartására vonatkozóan. A kínai, valamint az amerikai piacok megnyitása esetében is a reciprocitás elvének alkalmazását és Kína piactudományi státuszának elutasítását is szorgalmazza. Fillon **visszautasítja az oroszokkal szemben alkalmazott embargót** és kiemelt célja, hogy Franciaország és az Európai Unió is kibéküljön Oroszországgal. Tovább mélyítené az EU diplomáciai kapcsolatait Törökországgal, Franciaország kapcsolatait emellett Iránnal is. Fillon új, **közös európai energiapolitikát** is bevezetne, illetve célja, hogy az EU innováció- és tudás nagyhatalommá váljon. A köztársaságielnök jelölt szerint az európai állampolgárok biztonsága érdekében a közös határvonalak hatékony megerősítésére van szükség, amelyet a Schengeni Egyezmény megreformálásával és a bevándorlókra érvényesülő törvények harmonizációjával lehet elérni. Továbbá, a politikai véleménye szerint **közös európai védelmi szövetséget** kellene létrehozni, amellyel nemzetközi téren is fokozni lehetne az EU súlyát, így a

---

²⁷ <https://twitter.com/jrsulzer?lang=hu>

²⁸ <http://www.crefige.dauphine.fr/labo/cv/sulzer.htm>

közösség függetleníthetné magát az amerikai katonai befolyástól is; mindemellett pedig katonai szövetséget alakítana ki Nagy-Britanniával a Brexit után.

IV.2. Franciaországot érintő reformok

François Fillon célja a vállalat alapítások számának növelése, a foglalkoztatás és a versenyképesség fellendítése, valamint a költségvetési hiány csökkentése. Fillon számításai szerint a **munkaerő-piaci reformok**nak köszönhetően - amelyben helyet kapnának a munkajog egyszerűsítésével kapcsolatos intézkedések is -, a jelenlegi közel 10%-os munkanélküliségi ráta 5%-ra csökkenne.

A köztársaságielnök-jelölt emellett 2%-kal emelné az ÁFÁ-t, illetve **mérsékelné a vállalatokat és a befektetéseket terhelő adókat** és eltörölné a vagyonadót. E lépésekkel Fillon célja a valódi vállalkozói kultúra megteremtése. A programja értelmében főként a mikrovállalkozásokat, a startupokat, a kereskedőket, a mezőgazdászokat és a független munkavállalókat szeretné segíteni. François Fillon az ötéves ciklusára „adózási stabilitást” hirdetne, és abban bíz, hogy a kiszámítható adózási környezetben a befektetések növekedésnek indulnak.

François Fillon 2022-re vissza szeretné állítani a **költségvetés egyensúlyát**. A közzsférában az ötéves elnöki periódusa alatt 100 milliárd euro értékű megtakarítás elérését irányozza elő. A politikus strukturális reformjai között szerepel a közzsférában a munkahét 35-ről 39 órára emelése, a szektorbeli bérek, valamint a minimálbér reformja, illetve a közigazgatás humánerőforrás állományának mintegy fél millió fővel történő csökkentése. Fillon emellett 65 évre emelné a nyugdíjkorhatárt. Ami a segélyeket illeti, egyetlen juttatásra váltaná a jelenleg számtalan címen igényelhető szociális támogatásokat, ezen felül csökkentené a munkanélküli segély nagyságát, és annak kifizetését degresszívvé tenné. A helyi önkormányzatokat és az igazságszolgáltatási rendszert is átszervezné a korábbi miniszterelnök.

A Republikánus Párt köztársaságielnök-jelöltje **Rendvédelmi Szuperminisztériumot** is létre szeretne hozni, amelynek irányítása alá tartoznának a vámügyi és határvédelmi szervek, a rendőrség, a csendőrség és a börtönök alkalmazottai is. Fillon emellett megreformálná a Nemzeti Hírszerzési Ügynökséget is. Kiemelendő, hogy François Fillon erősen támogatja a digitalizációt, a kiberbiztonság fokozását és az információs társadalom fejlesztését is.^{29,30}

IV.3. François Fillon köztársaságielnök-jelölt legfőbb támogatói

IV.3.1. Közgazdászok

Philippe Chalmin francia történész és liberális közgazdász François Fillon mögött áll. Chalmin az HEC-en (Ecole des hautes études commerciales) tanult. 1981-ben a Paris-Sorbonne Egyetemen irodalom és társadalomtudományi területen, valamint történelemből is doktori címet szerzett. 1986-ban alapította a *Cyclope* társaságot, mely a nyersanyagok világpiacon áralakulását követi nyomon. Chalmin 1976 és 1991 között a Conservatoire national des arts et métiers intézmény oktatója volt. Jelenleg a Paris-Dauphine Egyetem gazdálkodástudományi karán professzor, illetve a nemzetközi kapcsolatok mesterképzésének egyik vezetője. Chalmin karrierje során a Világbank, az Euler-Hermés csoport, 2006-ban pedig a francia miniszterelnökség gazdasági tanácsadójaként is dolgozott. 2011-ben Hauts-de-Seine megye szenátora választásán a Demokratikus Mozgalom

²⁹ <https://www.fillon2017.fr/projet>

³⁰ <http://abonnes.lemonde.fr/personnalite/francois-fillon/programme/>

(MoDem) segítette.³¹ Chalminnek számos publikációja jelent meg, főként élelmiszeripari, valamint nemzetközi gazdasági témákban.³²

Nicolas Baverez közgazdász és történész, szakterülete a társadalomtudományok. A szakember 1980-ban kezdte meg tanulmányait az École normale supérieure oktatási intézményben, majd 1982-ben a párizsi Sciences Po-n diplomázott. 1986-ban történelemből doktorált, 1988-ban az École nationale d'administration intézmény diákja lett. Baverez 1995 és 1998 között a Fimalac francia vállalat kommunikációs igazgatója volt, majd számos ügyvédi irodánál, valamint a francia Állami Számvevőszéknél is dolgozott. 1993 és 1995 között a Nemzetgyűlésben, Philippe Séguin jobboldali politikai kabinetjében tevékenykedett. Az Institut Montagne liberális think tank, illetve a Bilderberg-csoport ügyvezető bizottságának tagja. Nicolas Baverez számos francia gazdasági lapban publikál (pl.: Les Echos, Le Figaro, Le Point).³³

Olivier Babeau közgazdász is Fillont támogatja. Babeau az ESCP (École supérieure de commerce de Paris) felsőoktatási intézményben diplomázott, doktori címét menedzsmenttudományokból szerezte. A Fondation Concorde francia think tank szóvivője, illetve társelnöke. A Bordeaux-i Egyetem menedzsmenttudományi professzora. 2009-ben François Fillon tanácsadója volt a Miniszterelnöki Hivatalban. Babeau nevéhez számos publikáció kötődik, legújabb könyve a „*Politikai horror, az állam a társadalom ellen*” (*L'Horreur politique, l'Etat contre la société*) címmel jelent meg.³⁴

IV.3.2. Politikusok

Összességében elmondható, hogy François Fillonnak a botrányai ellenére is sikerült megőriznie a republikánus párttagok támogatását. **46 francia megye republikánus vezetői** egy közös, 2017. március 13-án publikált nyilatkozatban biztosították a szavazókat arról, hogy továbbra is teljes meleszélességgel Fillont támogatják.³⁵

Nicolas Sarkozy volt francia államfő is Fillon mögött áll. A volt köztársasági elnök Franciaország legjelentősebb jobboldali pártjának, az Unió egy Népi Mozgalomért pártnak, - amely a Republikánus párt elődje - az alapítója. Kezdetben Jacques Chirac, korábbi elnök politikáját támogatta, később nagy riválisa lett. Sarkozy a párizsi Nanterri Egyetemre járt, ahol üzleti jogra szakosodott jogászként diplomázott.³⁶

Alain Juppé francia politikus támogatását is élvezi Fillon, hiába volt a versenytársa a Republikánus párt köztársaságielnök-jelölti posztjáért folytatott versenyben. Juppé az École normale supérieure intézményben folytatta tanulmányait, ahol klasszikus irodalomból szerzett diplomát, de emellett a Science-Po-n és az École nationale d'administration-on is tanult. Politikai karrierje során számos tisztséget betöltött, többek között 1993-ban külügyminiszternek, 1995-ben Bordeaux polgármesterének választották meg, 1995 és 1997 között miniszterelnök volt. 2007-

---

³¹ <http://www.e-bb.fr/senatoriales-2011-qui-sont-les-candidats-19927/>

³² <http://www.cae-eco.fr/IMG/pdf/Chalmin.pdf>

³³ <https://www.franceculture.fr/personne-nicolas-baverez.html>

³⁴ <http://www.scam.fr/Auteursandco/Intervenant/ArticleId/4819/Olivier-Babeau>

³⁵ <https://www.fillon2017.fr/tribune-46-presidents-departement/>

³⁶ <http://www.lepoint.fr/tags/nicolas-sarkozy>

ben környezetvédelmi és területfejlesztési-, 2010-ben pedig honvédelmi miniszternek nevezték ki. 2011-ben az európai ügyekért felelős miniszter volt.³⁷

François Baroin francia politikus, újságíró és ügyvéd. A Paris I Panthéon-Sorbonne Egyetemen és az ISG Paris-n tanult. Politikai pályafutása alatt Aube megye képviselői, valamint Jacques Chirac kormányzati szóvivői pozícióját is betöltötte. Különböző miniszteri pozíciókat is ellátott, Troyes polgármestere, valamint Aube megye szenátora is volt. Fillon csapatában politikai tanácsadóként vesz részt. Fillon győzelme esetén a miniszterelnöki poszt várományosa.^{38,39}

V. Emmanuel Macron programja

V.1. Az Európai Unióval kapcsolatos javaslatok

Emmanuel Macron programjában olyan Európai Uniót képzel el, amely elősegíti a munkahelyteremtést és a gazdasági növekedést. Annak érdekében, hogy az eurozóna országainak gazdasága még gyorsabban fejlődhessen, az elnökjelölt **közös Gazdasági és Pénzügyminisztérium** létrehozását támogatná, illetve az Európai Parlament által elfogadott **közös költségvetést** szeretne.

Az En Marche! mozgalom vezetője uniós szinten szeretne harcolni a nagy nemzetközi vállalatok adóoptimalizálása ellen, illetve a Brexit után szeretné megerősíteni az egységes belső piacot. Fontosnak tartja, hogy az Európai Unió minden rendelkezésre álló eszközzel megvédje a tagállamok stratégiai iparágait, így szeretné, ha a közösség vezetése kontrollálná a külföldi befektetéseket.

A **közös energiapiac** megvalósításán keresztül elképzelései szerint egységesítésre kerülne a széndioxid-kvóta árfolyama, illetve a **közös digitális piac** eredményeként az uniós startupok fejlődését **közös kockázati tőkealapból** finanszírozná.

A köztársaságielnök-jelölt olyan Európát képzel el, amelyben megerősítésre kerül a **közös védelempolitika**. Németországgal egyetértésben **Európai Védelmi Alap** létrehozását támogatja, melyből a közös védelmi kiadásokat finanszíroznák, illetve egy uniós Állandó Európai Parancsnokság felállítását is szorgalmazza. A közös uniós határvédelem érdekében 5 000 főből álló, közös határvédelmi erő megalakítását szeretné elérni.

V.2. Franciaországot érintő reformok

Emmanuel Macron március 2-án bemutatott programjában kiemelt szerepet szán azoknak az intézkedéseknek, amelyek elősegítenék Franciaország gazdasági növekedését, könnyítenének a vállalatok terhein, illetve csökkentenék az immár 30 éve kritikus mértékű munkanélküliséget.

A köztársaságielnök-jelölt az öt évre szóló, 50 milliárd eurós **Beruházási Tervében** Franciaország modernizálását tűzte ki célul, jelesül a digitalizáció, a környezetvédelem és közigazgatás, illetve a városfejlesztés terén. Emellett 10 milliárd euro alaptőkével rendelkező **Ipari és Innovációs Alapot** létrehozna, amellyel a jövő legfontosabb iparágainak fejlesztését támogatná.

---

³⁷ <http://www.alainjuppe2017.fr/juppe>

³⁸ <http://www.lepoint.fr/tags/francois-baroin>

³⁹ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/03/09/fillon-promeut-baroin-jacob-et-chatel-dans-son-equipe_5091900_4854003.html

A volt gazdasági miniszter a munkavállalókat érintő **járulékcsökkentéssel** növelné az alkalmazottak vásárlóerejét és további 2 millió fiatal és munkával hosszabb ideje nem rendelkező álláskereső átképzésére is programokat indítana.

A köztársaságielnök-jelölt minden munkavállaló számára elérhetővé tenné az álláskeresési járadékot, még azok számára is, akik eddig nem részesülhettek ebből az állami támogatásból. A vállalkozások **munkahelyteremtését** járulékcsökkentéssel segítené. Ennek értelmében a társasági adó a jelenlegi 33,3%-ról 25%-ra csökkenne. Ugyanakkor a politikus nem módosítaná a nyugdíjkorhatárt, az ellátás összegét sem csökkentené, ráadásul a nyugdíjminimumot havi 100 euróval növelné.

Az En Marche! mozgalom alapítója programjában kiáll a szekularizmus mellett, harcolna minden fajta diszkrimináció ellen, lehetővé tenné a fátyol viselését az egyetemeken, viszont csak a francia nyelvet tökéletesen beszélő bevándorlóknak adna állampolgárságot. A politikus meglátása szerint ez utóbbi kritérium teljesülésével tökéletesen lemérhető, hogy ki szeretne igazán beilleszkedni a francia társadalomba.

A politikus programja szerint komoly szabályozásokat vezetne be a francia közéletben. Elképzelései szerint a parlamenti képviselők - az összeférhetetlenség miatt - a jövőben semmilyen más feladatot nem láthatnának el a parlamenti munkájukkal párhuzamosan. A parlamenti képviselők és a miniszterek a jövőben semmilyen körülmények között nem alkalmazhatnák családtagjaikat. Emmanuel Macron komoly kontrollt vezetne be saját maga számára is, hiszen meglátása szerint a mindenkori köztársasági elnöknek minden évben be kellene számolnia a Parlament alsó és felsőháza előtt a Franciaországot és az Európai Uniót érintő témák előrehaladásáról és az elért eredményekről.

A köztársaságielnök-jelölt programjában 5 millárd eurót szánna a francia **egészségügy** reformjára és egy juttatássá vonná össze az eddig számtalan jogcímen igényelhető szociális támogatásokat.

Franciaország **védelmének megerősítése** érdekében Emmanuel Macron 10 ezer fővel növelné a rendőrség és a csendőrség állományát, illetve további 15 ezerrel növelné a börtönök férőhelyeit. Az ország hadikiadásainak szintjét az éves GDP 2%-ában határozza meg, a megnövelt költségvetésből pedig a hadsereg eszközállományának modernizációját valósítaná meg. A politikus kiemelt céljai között szerepel az állampolgárok kiberbiztonságának minél magasabb szintű garantálása is.

V.3. Emmanuel Macron köztársaságielnök-jelölt legfőbb támogatói

V.3.1. Közgazdászok

Emmanuel Macron igen népszerű a közgazdászok körében. Macron egyik legfontosabb támogatója, **Jean Pisani-Ferry** francia közgazdász, mérnök, aki annak érdekében mondott le a France Stratégie intézetnél betöltött vezetői állásáról, hogy részt vegyen az En Marche! Mozgalom gazdaságpolitikai programjának kidolgozásában. Pisani-Ferry az École Supérieure d'électricité-n szerezte mérnöki diplomáját. Karrierje elején a CEPII (Centre d'études prospectives et d'informations internationales) kutatója, később annak vezetője, 1989-ig. 1989 és 1992 között az Európai Bizottságnál a DG ECFIN (gazdasági és pénzügyi ügyekért felelős főigazgatóság) főigazgatójának tanácsadója volt, majd a francia Gazdasági és Pénzügyminisztérium tanácsadójaként dolgozott. Jean Pisani-Ferry tanított többek között a Sciences-Po-n, illetve a Paris-Dauphine Egyetemen is. Jelenleg a berlini Hertie

School of Governance professzora. Az Association Française de Science Economique elnöke volt, illetve nevéhez fűződik a gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozó kutatóintézet, a Bruegel 2004-ban történő megalapítása is (a kutatóintézetet 2013-ig vezette). Pisani-Ferry leginkább gazdasági, valamint az európai integrációs kérdésekkel foglalkozik (euro, adózás, uniós költségvetés).⁴⁰

Philippe Aghion szintén kiemelkedő, Macron mögött álló francia közgazdász. Aghion a cachani École normale supérieure intézményben tanult matematikát, 1983-ban a Paris I Panthéon-Sorbonne Egyetemen doktorált gazdasági matematikából, illetve a Harvard közgazdaságtani fakultásán folytatta a PhD tanulmányait. Aghion 2012-ben François Hollande tanácsadója volt. Kutatásait több kitüntetéssel jutalmazták (pl. CNRS (Centre national de la recherche scientifique) ezüst medál, Schumpeter díj). Philippe Aghion tanított az MTI-n és a Harvardon is, illetve számos publikációja jelent meg különböző gazdasági szaklapokban (pl. Review of Economics and Statistics).⁴¹

Jacques Attali, francia író és közgazdász is nyíltan Emmanuel Macront támogatja. Attali tíz éven át François Mitterrand tanácsadójaként dolgozott. Több mint 1 000 publikációja jelent meg, illetve 67 könyvet adott ki, és több mint 22 nyelvre fordították le műveit. Négy intézmény fűződik a nevéhez: az éhezés ellen küzdő humanitárius szervezet, az *Action contre le faim*; az európai ipar versenyképességének növelése érdekében - még Mitterrand kezdeményezésére - létrehozott *EUREKA program*; az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (*EBRD*); és a pozitív gazdasági kezdeményezéseket segítő, Positive Planet alapítvány.⁴² 2008-ban maga Macron is dolgozott az *Attali Bizottságban* (Commission pour la libération de la croissance française), melyet még Nicolas Sarkozy hozott létre a kormányzása alatt, Franciaország gazdasági növekedésének előmozdítása érdekében.⁴³

V.3.2. Politikusok

Emmanuel Macront számos Szocialista pártbeli politikus is aktívan segíti.⁴⁴ Macron Benoît Hamon mellől állította saját oldalára **Jean-Yves Le Drian**, védelmi minisztert, aki Macron támogatását azzal indokolja, hogy meg szeretné akadályozni a Nemzeti Front hatalomra kerülését. Jean-Yves Le Drian a Rennes-i Egyetemen tanult. 1974-től a Szocialista Párt tagja, majd Lorient polgármestere, illetve 2004-től Bretagne régió tanácsának elnöke.⁴⁵

Daniel Cohn-Bendit, az Europe Écologie Les Verts, a Zöld Párt képviselőjének támogatását is élvezte Macron. Cohn-Bendit a Nanterri Egyetemen tanult szociológiát, az Európai Parlamentben az Európai Zöldek frakció társelnöke. Az 1968-as francia diáklázadás egyik vezetőjeként is ismert.⁴⁶

Kiemelendő még a Macron mellett állók sorából **François Bayrou**, a Demokratikus Mozgalom (Movement Democratique - MoDem) politikai párt elnöke, aki szövetségre lépett Macronnal, és ezzel jelentősen hozzájárult az En Marche! előretöréséhez. Bayrou többször volt nemzetgyűlési

---

⁴⁰ <http://www.leseconomiques.fr/sites/default/files/biographie-jpf.pdf>

⁴¹ http://scholar.harvard.edu/files/aghion/files/cv_apr_2016.pdf

⁴² <http://www.attali.com/biographie/>

⁴³ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/02/28/les-soutiens-d-emmanuel-macron_5087064_4854003.html

⁴⁴ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/03/23/presidentielle-au-sein-du-gouvernement-qui-soutient-hamon-qui-soutient-macron_5099784_4854003.html

⁴⁵ <http://www.lepoint.fr/tags/jean-yves-le-drian>

⁴⁶ <http://www.cohn-bendit.eu/fr/dany/bio>

képviselő, 1993 és 1997 között oktatási miniszterként dolgozott. 1999 és 2002 között Európai Parlamenti képviselő volt, 2014 óta Pau polgármestere.⁴⁷

VI. Benoît Hamon programja

VI.1. Az Európai Unióval kapcsolatos javaslatok

Benoît Hamon tervei között szerepel az Európai Unióban 2008 óta felhalmozódott **tagállami adósságok eltörlése** a legeladósodottabb országok esetében, emellett pedig az **uniós államadósságok összevonását** is indítványozná (kiváltképpen Franciaországot és Németországot), hogy a tagállamok közösen feleljenek az adósságokért. Hamon erősítené az Európai Központi Bank szerepét is.

Az Európai Unió **adóharmonizációjának** kialakítása a köztársaságielnök-jelölt számára prioritást élvez, amelynek legfontosabb pillérei a társasági adók mértékének közelítése, az ÁFA mértékének maximalizálása, illetve közös, adócsalás elleni intézkedések meghozatala. A politikus az előbbieken túl új adónemet hozna létre a GAFA- (Google, Apple, Facebook, Amazon) és a multinacionális vállalatok megadóztatására, így újabb bevételi forrással bővíthetne az EU költségvetése. Ezen túlmenően Hamonnak szándékában áll felfüggeszteni a CETA megállapodást, illetve nem támogatja a TAFTA és a TISA⁴⁸ megállapodások ratifikálását sem.

A köztársaságielnök-jelölt **európai minimálbér** kialakítását szorgalmazza, amely a tagállamonkénti átlagfizetés 60%-át jelentené minden uniós országban. Hamon az EU bővítését is felfüggesztené mindaddig, amíg minden tagállam teljes integrációja be nem fejeződik, a konvergencia kritériumok tiszteletben tartásával. Az európai migrációs kérdés megoldására a **tagállamok kapacitása szerinti elosztás** tervét támogatja, emellett létrehozná az „emberbarát vízumot”, amelynek értelmében Franciaország (és a többi uniós tagállam is) egy adott időszakra menedéket nyújtana mindazon személyeknek, akik valamilyen őket érintő veszély miatt elhagyták hazájukat. Hamon **közös védelmi együttműködést** vezetne be az Európai Unióban, amelynek keretében közös Európai Hírszerzési ügynökséget is létrehozná.^{49,50}

VI.2. Franciaországot érintő reformok

Benoît Hamon programjának célja a társadalmi és ökológiai fejlődés elősegítése, illetve a független, emberközpontú és biztonságos Franciaország megteremtése. Ennek érdekében **adóreformot** vezetne be, melynek keretében összevonná a személyi jövedelemadót és a szociális hozzájárulási adót, megemelné a személyi jövedelemadó sávjainak számát, illetve egy új vagyonadót vezetne be (amely magába foglalná a telekadót és a vagyonosodási adót is).

Hamon céljai között szerepel az újonnan bevezetett munka törvénykönyvének visszavonása, és ezzel egyetemben egy **új munkatörvénykönyv** kialakítása is, amelyben a hangsúly a munkavállaló érdekein lenne. A jelenleg érvényben lévő munkatörvénykönyv ugyanis a munkaadóknak kedvez,

---

⁴⁷ <http://www.lepoint.fr/tags/francois-bayrou>

⁴⁸ Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretein belül létrehozandó Szolgáltatáskereskedelmi Megállapodás

⁴⁹ <https://www.benoithamon2017.fr/thematique/pour-une-france-independante-et-protectrice/#europe>

⁵⁰ <http://abonnes.lemonde.fr/personnalite/benoit-hamon/programme/#economie-europeenne>

hiszen megkönnyíti az elbocsátásokat és lehetővé teszi a korábbinál alacsonyabb bérek megállapítását. A köztársaságielnök-jelölt 10%-kal megemelné a minimálbér összegét is.

Benoît Hamon programjának középpontjában a **mindenkire kiterjesztendő alapjövedelem** ígérete áll, amely 2018-tól kerülne bevezetésre. A koncepció szerint a kezdetben havi 600 euro összegű alapjövedelmet minden arra jogosult, valamint minden 18 és 25 év közötti fiatal francia (mintegy hatmillió fő) alanyi jogon megkapná. Benoît Hamon 2022-ig 750 euróra emelné ezt az összeget és tervei szerint minden 18 év feletti francia állampolgár részesülne benne. Az alapjövedelem finanszírozása ugyanakkor akár 300-400 milliárd euro többletkiadással is megterhelheti a francia költségvetést. Hamon eddig nem részletezte, hogy milyen elképzelései lennének a költségvetési hiánnyal kapcsolatban. Eddigi nyilatkozatai szerint „**Véget kell vetni a 3% dogmájának**”, azaz az Európai Unió Stabilitási és Növekedési Paktumában foglalt, a költségvetési hiányra vonatkozó 3%-os szabálynak, illetve azt is szeretné elérni, hogy a Maastrichti kritériumok szerinti költségvetési hiány kalkuláció során ne kerüljenek beszámításra a hadügyi kiadások.

A technikai fejlődés következtében a közeljövőben várhatóan számos munkahelyet robotok töltenek be az élömunka helyett. Hamon a **robotok megadóztatását** is célul tűzte ki, és az ebből befolyt összeg az alapjövedelem forrásául szolgálna. A **munkaidő csökkentését** (pl. a részmunkaidős állások, a négynapos munkahét, illetve a heti legfeljebb 35 órás munkahét előtérbe helyezésével) is szorgalmazza a Szocialista Párt jelöltje (ennek kompenzálására adójóváírásban részesülnének a vállalatok).

Benoît Hamon elveti az „uberizált”, illetve az adóoptimalizáló vállalatokat, ezek elterjedésének elkerülése végett egy új, **alternatív munkavállalói státuszt** vezetne be. A Szolidáris és Szociális Gazdaság II. Törvényét is megalkotná annak érdekében, hogy Franciaországban a szociális gazdasági szereplők (pl. alapítványok, non-profit intézmények) még nagyobb arányban járulhassanak hozzá az ország GDP-jéhez, és 2025-re a GDP 20%-át adják, a mai 10%-kal szemben. A franciák biztonsága és védelme érdekében új törvényeket vezetne be, az ezzel kapcsolatos intézkedések fedezetére a GDP 3%-át kitevő büdzsét alakítana ki.

A köztársaságielnök-jelölt az állami alkalmazottak bérét is megreformálná, emellett a köztársasági elnököknek mindösszesen egyszeri hétéves elnöki mandátum letöltésére adna lehetőséget. A Szenátus és a Gazdasági, Szociális és Környezeti Tanács fúzióját is szeretné megvalósítani megválasztása esetén. A politikus intézményi területen előtérbe helyezné a civilek beleszólását a jogalkotásba („49.3 cikkely”), illetve parlamenti kontrollt vezetne be bizonyos kinevezések kérdésében (pl. a független hatósági intézmények, a központi önkormányzatok, a nagykövetek, illetve a Miniszteri Tanács esetében). Hamon támogatja a közérdekű adatok transzparenciájának politikáját, illetve a közintézményekben folyó pénzügyek, illetve az ott végzett munka külön ellenőrzés alá kerülését.^{51,52,53}

---

⁵¹ <http://premium.lefigaro.fr/conjoncture/2017/02/15/20002-20170215ARTFIG00335-le-deficit-une-priorite-pour-bien-peu-de-candidats-a-la-presidentielle.php>

⁵² <http://www.lesechos.fr/elections/dossiers/0211751553505/0211751553505-presidentielle-2017-benoit-hamon-sa-campagne-son-programme-2062631.php>

⁵³ <https://www.benoithamon2017.fr/le-projet/>

VI.3. Benoît Hamon köztársaságielnök-jelölt legfőbb támogatói

VI.3.1. Közgazdászok

Benoît Hamon mellett nyíltan kiáll **Thomas Piketty** francia közgazdász, akinek a fő szakterülete a jövedelmi és vagyoni egyenlőtlenségek kérdése. Piketty az École normale supérieure hallgatója volt, majd 1993-ban a London School of Economics és az EHESS (École des hautes études en sciences sociales) egyetem doktori képzésén végzett. A Massachusetts Institute of Technology (MIT) egyetemen közgazdasági tanársegédként kezdte meg karrierjét, később a CNRS (Centre national de la recherche scientifique) kutatójaként is dolgozott. 2000-től vezető beosztásban tevékenykedik az EHESS egyetemen, illetve 2007 óta a Paris School of Economics professzora. Piketty korábban François Hollande-ot támogatta, azonban 2017 februárja óta Benoît Hamon csapatát erősíti; többek között az államadósság kezelésének megoldásáért is felelős a fiatal közgazdász.⁵⁴

Thomas Piketty felesége, a szintén közgazdász **Julia Cagé** ugyancsak Hamont támogatja. Julia Cagé szakterülete a fejlesztéspolitika, a gazdaságpolitika és a gazdaságtörténet. Cagé a Harvardon diplomázott és doktorált közgazdaságtanból, emellett az École normale supérieure egyetemen irodalmat is hallgatott. Jelenleg a Sciences Po professzora. Cagé részt vett a Hamon programjának alapját képező, a mindenkire kiterjesztendő alapjövedelem koncepció második verziójának a kidolgozásában. Cagé ikertestvére a Szocialista párt főtitkáraként tevékenykedik.⁵⁵

Daniel Cohen francia közgazdász is Hamon mellett áll. Cohen 1976-ban fejezte be tanulmányait az École normale supérieure egyetemen, majd a Harvardon tanult, tanulmányi ösztöndíjjal. 1986-ban gazdaságtudományból doktorált. A Paris School of Economics egyik alapítója, jelenleg az intézmény elnökhelyettese. A szakember számos kitüntetésben részesült a nemzetközi gazdaságtan területén elért kiemelkedő eredményei miatt. A *CEPREMAP* (Centre pour la recherche économique et ses applications) gazdasági kutatóközpont vezetője, valamint a *CEPR* (Center for Economic and Policy Research) gazdaságpolitikai kutatóintézet társvezetője. Az École normale supérieure professzora, illetve az intézmény gazdálkodási karának vezetője.⁵⁶

VI.3.2. Politikusok

Az előválasztás törést okozott a Szocialista Párt berkeiben, ugyanis a szocialisták egy jelentős része elfordult Benoît Hamontól, és az En Marche! Mozgalom vezetője, Emmanuel Macron mellé állt. A Szocialista Párton belül ugyanakkor többen vannak, akik továbbra is Hamon mellett teszik le a voksukat.⁵⁷

Bernard Cazeneuve francia politikus, 2016 decembere óta Franciaország miniszterelnöke, a Szocialista Párt tagjaként az elsők között jelentette be, hogy a választásokon Hamont támogatja. Cazeneuve az Institut d'Études politiques de Bordeaux-n szerezte diplomáját. Karrierje kezdetén a Banque Populaire-nél kezdett el dolgozni jogászként. Később tanácsadója lett a miniszterelnöki

---

⁵⁴ <http://piketty.pse.ens.fr/fr/cv-fr>

⁵⁵ <http://bfmbusiness.bfmtv.com/france/presidentielle-qui-soutient-qui-chez-les-economistes-1122440.html>

⁵⁶ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/cohen-daniel/>

⁵⁷ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/03/23/presidentielle-au-sein-du-gouvernement-qui-soutient-hamon-qui-soutient-macron_5099784_4854003.html

kabinetnek. Több állami tisztséget is betöltött, többek között 2012-ben európai ügyekért felelős képviselőnek, 2014-ben pedig belügyminiszternek nevezték ki.⁵⁸

Axelle Lemaire kanadai-francia származású politikus, a Szocialista Párt korábbi, digitalizációért és innovációért felelős államtitkárszonya két hónappal a 2017-es köztársaságielnök-jelölt választás előtt azért mondott le a posztjáról, hogy csatlakozzon Benoît Hamon köztársaságielnök-jelölt kampányához. Lemaire Hamon "*Mission Innovations 2025*" programjéért lesz felelős. Lemaire a Science-Po-n szerezte a diplomáját, majd a Panthéon Assas Egyetemen és a King's College London-on nemzetközi jogot hallgatott. Számos képviselő tisztséget betöltött, például 2012 és 2014 között a külföldön élő franciák képviselője volt ; ennek a pozíciónak a választásán idén is indul.⁵⁹

Yannick Jadot francia politikus, a franciaországi Zöld Párt, az Europe Écologie Les Verts vezetője szövetségre lépett a Szocialista Párttal, Hamon sikere érdekében. Jadot közgazdaságtant hallgatott a Paris-Dauphine Egyetemen. A környezetvédelem és a nemzetközi szolidaritás elhivatott képviselője.⁶⁰

VII. Jean-Luc Mélenchon programja

VII.1. Az Európai Unióval kapcsolatos javaslatok

Jean-Luc Mélenchon az Európai Unióval kapcsolatban radikális változtatásokat szeretne elérni. A köztársaságielnök-jelölt programjában két tervet vázol fel. Az úgynevezett „A” tervben újratárgyalná az eddigi uniós szerződéseket, és elérné, hogy az EKB támogassa a teljes foglalkoztatottságot; emellett az EKB által történő, közvetlen államadósság finanszírozást is lehetővé tenné. Ezek mellett eltörölné az Európai Unió által alkalmazott költségvetési felülvizsgálatot, mely sok esetben túlzott deficit eljárást von maga után, ugyanis Mélenchon szerint a társadalomnak kell eldöntenie, hogy mire fordítja a befizetett adókat és hozzájárulásokat.

A jelölt az **eurót is megreformálná**, s a jelenlegi közös valuta helyett egy új, *közösségi* valutát vezetne be, ami nagyobb monetáris politikai mozgásteret biztosítana az egyes tagállamok számára. Ez az új közösségi valuta a nemzetközi elszámolások során kapna szerepet. Az új közösségi valutát egészítené ki egy úgynevezett *nemzeti komplementer* valuta, amit csupán az adott tagállamban lehetne felhasználni, és ami a jelölt szerint nem lenne kitéve a pénzügyi piacok mozgásainak és a spekulánsok különböző támadásainak. A **költségvetés és a bérek harmonizációját** is előtérbe helyezné az Európai Unión belül, ami az unión belüli adóparadicsomok megszüntetését is jelentené. Mélenchon emellett leállítaná a TTIP⁶¹ tárgyalásokat is.

Amennyiben az „A” tervet nem sikerül végrehajtani, azaz az unióval folytatott tárgyalások eredménytelenek lesznek, akkor **Franciaországot kiléptetné az Európai Unióból**, s visszaállítaná a nemzeti valutát, amivel párhuzamosan a francia kereskedelmi bankokat államosítaná. Mindezen intézkedések egy úgynevezett **„szolidáris” protekcionizmussal** párosulnának. Végül pedig az eddigi európai kapcsolatokat is új alapokra helyezné, ami nem feltétlenül a pénzügyi kooperációt célozná,

---

⁵⁸ <http://www.lepoint.fr/tags/bernard-cazeneuve>

⁵⁹ <https://fr.linkedin.com/in/axellelemaire>

⁶⁰ <http://avecjadot.fr/>

⁶¹ Transzatlanti Kereskedelmi és Beruházási Partnerségi megállapodás

hanem a közös kutatási tevékenységeket és az állampolgári és kulturális kapcsolatokat helyezné előtérbe.⁶²

VII.2. Franciaországot érintő reformok

A szélsőbaloldali jelölt programjának radikális hangvételét mi sem mutatja jobban, mint, hogy egy teljesen új alkotmányt szeretne elfogadtatni, ezzel létrehozva az úgynevezett VI. Köztársaságot. A politikus véleménye szerint ugyanis az 1958-as alkotmányra támaszkodó V. Köztársaság ideje lejárt, s Franciaországot egy új alaptörvénnyel kellene vezetni a XXI. században, amely a digitális technológiára jobban építő, a hatalomba való nagyobb társadalmi beleszólást lehetővé tevő megoldásokat jelentene.

Gazdasági programjának részletes bemutatását Jean-Luc Mélenchon élő adásban, több mint öt órán keresztül prezentálta a legnagyobb videó megosztó portálon, ahol nemcsak ő, hanem gazdasági tanácsadója, Jacques Génereux is feltűnt.⁶³ Mélenchon programja nyíltan a keynesi gazdaságpolitikai megoldásokra épít, így főként a kereslet-orientált makroökonómiai megoldásokat követi. Kormányra kerülése esetén egy 100 milliárd euro értékű - hitelfelvételből finanszírozott - **beruházási csomagot** vezetne be, amelynek forrásait főként infrastruktúra és energetikai fejlesztésekre költené.

A köztársaságielnök-jelölt az ötéves ciklusa folyamán további 173 milliárd eurót pumpálna a gazdaságba különböző szociális támogatások és egyéb állami kiadások útján, ami így főként a háztartások fogyasztását segítené. A politikus véleménye szerint mindez rendkívül eredményes gazdasági folyamatokat indítana be, hiszen az állami beruházások, illetve a háztartások növekvő vásárlóereje keresletet támasztanának a vállalkozások számára, ami növelné a foglalkoztatottak számát, akár kétmillió fővel is. Ez a – keynesi elméletre épülő – gazdaságpolitikai irányvonal azonban az elemzők szerint csak egy zárt gazdaságban állná meg a helyét, s egy olyan globalizált, nyitott gazdaságban, mint a jelenlegi Franciaország, már nem kivitelezhető, ugyanis a fogyasztók sok esetben már import termékekre költenék a többlet-forrásaikat, így a lépések csak minimális hatással lennének a francia gazdaságra.⁶⁴

A költségvetési kiadásokat nemcsak hitelfelvétel útján, hanem a már meglévő adók növelésével is finanszíroznák, így további 33 milliárd euróval növelnék az **adóbevételek** nagyságát, aminek a GDP-hez viszonyított aránya 2022-re elérné a 49,1%-ot, szemben a jelenlegi 44,7%-kal. Az adókat a vállalatok mellett főként a magas jövedelműekre vetné ki Jean-Luc Mélenchon. A politikus mindeközben a jelenlegi 3,3%-ról 2,5%-ra csökkentené a GDP arányos **költségvetési hiányt**, illetve az államadósságot is mérsékelné, a GDP 95,8%-áról egészen a 87%-áig.

A költségvetési hiány, illetve az államadósság csökkentést a párt által prognosztizált, 2%-os gazdasági konjunktúrából eredő többlet adóbevételek mellett az adóelkerülés és adócsalás felderítéséből származó, 68 milliárd eurónyi további bevételből finanszíroznák. Az előbbiek mellett az elnökjelölt 16%-kal növelné a minimálbért, miközben a jelenlegi kormány által jóváhagyott munkatörvénykönyv reformját eltörölné.⁶⁵

---

⁶² <http://www.jlm2017.fr/synthese1>

⁶³ <https://www.youtube.com/watch?v=T7b67QCjibc>

⁶⁴ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/02/20/melenchon-trace-sa-route-en-solitaire_5082366_4854003.html

⁶⁵ <http://www.leparisien.fr/elections/presidentielle/le-programme-de-jean-luc-melenchon-pour-la-presidentielle-2017-20-02-2017-6558453.php>

Elemzők szerint a Jean-Luc Mélenchon által felvázolt bevételek és kiadások nincsenek összhangban egymással, s az általa felvázolt tervek nemhogy csökkentenék, hanem tovább növelnék a francia államadósságot, ami így akár elérheti a GDP 105%-át is. Ezek mellett az államadósság közvetlen jegybanki finanszírozása jelentős inflációs kockázatot rejt magában, ami így ellentmond az általa felvázolt 4%-os inflációs célnak is. Továbbá az ország hitelezési kockázati felára is jelentős mértékben emelkedne, és a magasabb kamatlábak miatt akár az államcsőd sem lenne elképzelhetetlen.⁶⁶

VII.3. Jean Luc Mélenchon köztársaságielnök-jelölt legfőbb támogatói

VII.3.1. Közgazdászok

Jean-Luc Mélenchon egyik fő támogatója, **Jacques Génereux** francia közgazdász. Génereux 1977-ben a párizsi Sciences Po-n szerezte diplomáját, majd 1980-ban közgazdaságtanból doktorált. 1983 óta a Sciences Po-n tanít. Jacques Génereux mindig is elkötelezett volt a politika iránt, kezdetben a Szocialista Párt tagja volt, a párt első titkáraként Benoît Hamon jelöltet támogatta. Jacques Génereux jelenleg Jean-Luc Mélenchon programkoordinátora, valamint gazdasági tanácsadója. Génereux határozottan liberalizmus ellenes, gazdaságpolitikai nézetei miatt heterodox közgazdásznak tartják. Számos publikáció kötődik nevéhez, többek között a 2016-ban kiadott, „*La déconnomie*” című könyv is.⁶⁷

Benjamin Coriat francia közgazdász és kutató szintén Jean-Luc Mélenchon mellett áll. Coriat 1980-ban filozófiából szerzett diplomát, majd 1984-ben közgazdaságtanból doktorált. 1989 óta a Paris 13 Egyetem közgazdaságtan professzora, szakterülete az innováció- és az ipargazdaságtan. Benjamin Coriat az alternatív közgazdászokat tömörítő *Les Économistes Atterrés* csoport társelnöke, emellett az IFRIS (Institut Francilien Recherche Innovation Société) vezetőségének is a tagja.⁶⁸

VII.3.2. Politikusok

Jean-Luc Mélenchon **Liêm Hoang-Ngoc**, francia közgazdász és politikus támogatását is élvezi. Hoang-Ngoc a Paris I Panthéon-Sorbonne Egyetemen közgazdaságtanból doktorált, ahol később egyetemi oktató lett. 2007 óta a részben Benoît Hamon kezdeményezésére létrehozott La Forge think tank tagja. 2009 és 2014 között európai parlamenti képviselői posztot is betöltött. Hoang-Ngoc jelenleg a CNRS kutatóintézet (Centre national de la recherche scientifique) kutatója, valamint a pénzügyi hegemonia és a neoliberális ideológia ellen küzdő, Attac egyesület (Association pour la Taxation des Transactions financières et pour l'Action Citoyenne) tudományos tanácsában is jelen van. Hoang-Ngoc korábban a Szocialista Párt tagja volt, azonban 2015-ben megalapította az Új Baloldali Szocialista (Nouvelle Gauche Socialiste) mozgalmat. 2017-ben Liêm Hoang-Ngoc Jean-Luc Mélenchon köztársaságielnök-jelöltet biztosította támogatásáról.⁶⁹

Sergio Coronado francia politikus szintén Jean-Luc Mélenchon támogatói között található. Coronado Argentínában született, 1982-ben érkezett családjával Franciaországba. A francia állampolgárságot 1994-ben kapta meg. 1987-ben megalapította a francia gimnazisták

---

⁶⁶ http://abonnes.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/02/20/le-programme-en-circuit-ferme-de-jean-luc-melenchon_5082368_4854003.html

⁶⁷ <http://jacquesgenereux.fr/news/fiche-bio>

⁶⁸ <http://ifris.org/membre/benjamin-coriat/>

⁶⁹ <https://blogs.mediapart.fr/liem-hoang-ngoc>

szakszervezetét, a FIDL-t (Fédération indépendante et démocratique lycéenne), majd az UNEF (Union nationale des étudiants de France) szakszervezeti felelőse lett. A Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben élő franciák képviselőjeként is indult a 2012-es választásokon. A francia politikus is Jean-Luc Mélenchon mellett tette le voksát, jelenlegi pártja, a franciaországi Zöld Párt (Europe Écologie Les Verts) és a Szocialista Párt közötti együttműködés ellenére.^{70,71}

---

⁷⁰ <http://premium.lefigaro.fr/elections/presidentielles/2017/03/10/35003-20170310ARTFIG00283-l-ecologiste-coronado-soutient-melenchon-plutot-que-hamon.php>

⁷¹ <http://www.huffingtonpost.fr/sergio-coronado/>